

Д.О.О. "ПОСЛОВНИ ИНФОРМАТОР - РЕВИЗИЈА"

ИЗВЈЕШТАЈ

**о извршеној ревизији финансијских извјештаја за
Ј.П. "ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА" А.Д. Пале
за 2023. годину**

Пале, јун 2024. године

САДРЖАЈ

	страна:
МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА -.....	2-4
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	
- Биланс стања за 2023. годину.....	5
- Биланс успјеха за 2023. годину	6
- Извјештај о осталим добицима и губицима за 2023. годину.....	7
- Извјештај о промјенама у капиталу за 2023. годину	8
- Биланс токова готовине за 2023. годину	9
НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ	
	10-39

ПРИЛОЗИ:

- Изјава о независности и квалификацији
- Писмо о презентацији

Д.О.О. "ПОСЛОВНИ ИНФОРМАТОР-РЕВИЗИЈА"

Михајла Пупина бр. 21. Пале
телефон/факс 057/200-610
ЈИБ: 4400432410008
ПДВ ИБ: 400432410008
е-маил: p.informator@gmail.com
www.pirevizija.com

Број: 02-33/24

Датум: 10.06.2024 године

**Акционарима и Надзорном одбору
Ј.П. "ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА" А.Д. Пале**

МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја **Јавног предузећа "ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА" А.Д. Пале** (у даљем тексту Друштво) са стањем на дан 31.12.2023. године, и то: Биланса стања (Извјештај о финансијском положају), Биланса успјеха (Извјештај о укупном резултату у периоду), Извјештаја о промјенама у капиталу, Биланса токова готовине, преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извјештаје.

По нашем мишљењу финансијски извјештаји објективно и истинито по свим материјално значајним питањима приказују стање имовине, капитала и обавеза Друштва, на дан 31. децембра 2023. године, као и резултате пословања за 2023. годину, у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања (ИФРС- МСФИ), и рачуноводственим прописима Републике Српске , на начин описан у напоменама уз финансијске извјештаје.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије (ISA), Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске, и Правилником о ревизији финансијских извјештаја.

Наше одговорности према наведеним стандардима су додатно описане у пасусу „Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја“ у нашем Извјештају.

Независни смо у односу на Друштво, како налаже Кодекс етике за професионалне рачуновође Одбора за међународне етичке стандарде за рачуновође (ИЕСБА Кодекс), укључујући етичке захтјеве који су релевантни за ревизију финансијских извјештаја у Републици Српској, и испунили смо и друге етичке одговорности, у складу са овим захтјевима и ИЕСБА Кодексом. Сматрамо да су ревизорски докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбједе основу за наше ревизорско мишљење. Ревизор је добио све остале информације прије датума Извјештаја ревизије и није уочио да има елемената њиховог погрешног приказивања.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство Друштва је одговорно за састављање и објективну презентацију ових финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске, као и за интерне контроле које сматра неопходним за састављање финансијских извјештаја, који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке. У припреми финансијских извјештаја руководство Друштва је одговорно за процјену могућности Друштва да настави пословање у складу са начелом сталности, објелодањивање, ако је то примјенљиво, питања везаних за начело сталности пословања и кориштење овог начела као рачуноводствене основе, осим ако руководство, или планира да ликвидира Друштво, или да прекине пословање, или нема реалну алтернативу, осим да то учини. Лица овлашћена за управљање су одговорна за надзор над процесом финансијског извјештавања Друштва.

Одговорност ревизора

Наш циљ је да се, у разумној мјери увјеримо да финансијски извјештаји у цјелини не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке и издавање ревизорског извјештаја који садржи мишљење ревизора. Увјеравање у разумној мјери означава висок ниво увјеравања, али не представља гаранцију да ће ревизија извршена у складу са Међународним стандардима ревизије (ISA) увијек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу ових финансијских извјештаја. Као саставни дио ревизије у складу са ISA, ми користимо професионално просуђивање и задржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- идентификујемо и процјењујемо ризике од материјално значајног погрешног исказа у финансијским извјештајима, насталог услед криминалне радње или грешке, осмишљавамо и извршавамо ревизорске процедуре које одговарају тим ризицима и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и одговарајући да обезбједе основу за наше мишљење, процјењујемо да ли је ризик од неоткривања материјално значајног погрешног исказа насталог услед криминалне радње већи од ризика од материјално значајног погрешног исказа насталог услед грешке, пошто криминална радња може подразумевати тајне споразуме, фалсификовање, намјерне пропусте, лажне исказе или заобилажење интерне контроле;
- разматрамо поузданост интерних контрола Друштва које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су релевантни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о њиховој дјелотворности;
- оцјењујемо адекватност примјењених рачуноводствених политика и прихватљивост рачуноводствених процјена и сродних објелодањивања извршених од стране руководства;
- доносимо закључак о адекватности примјене начела сталности пословања од стране руководства и да ли, на основу прибављених ревизијских доказа, постоји материјално значајна неизвјесност у вези са догађајима или околностима који могу изазвати значајну сумњу у погледу способности Друштва да настави пословање по начелу

сталности. Ако закључимо да постоји материјално значајна неизвјесност, ми смо у обавези да скренемо пажњу у нашем извјештају на одговарајућа објелодањивања наведена у финансијским извјештајима, или да модификујемо наше мишљење, уколико су таква објелодањивања не адекватна. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прибављеним до датума нашег извјештаја. Међутим, будући догађаји или услови могу проузроковати да Друштво престане да послује у складу са начелом сталности;

- процјењујемо општу презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објелодањивања, као и да ли финансијски извјештаји приказују поткрепљујуће трансакције и догађаје на начин којим се постиже фер презентација.

Ми комуницирамо са лицима овлашћеним за управљање у вези са, између осталог, планираним обимом и временом ревизије и значајним налазима ревизије, укључујући и значајне недостатке у интерним контролама које идентификујемо током наше ревизије. Такође обезбјеђујемо лицима овлашћеним за управљање изјаву да се придржавамо релевантних етичких захтјева у вези са неизвјесношћу и да ћемо им саопштити све односе и остала питања за које се у разумној мјери може очекивати да се одражавају на нашу независност и гдје је то примјенљиво, одговарајуће мјере заштите. Од питања саопштених лицима овлашћеним за управљање, одређујемо она питања која су била од највећег значаја у ревизији финансијских извјештаја текућег периода и сходно томе, представљају кључна питања ревизије. Ми описујемо ова питања у нашем извјештају, осим уколико закон или регулатива искључују јавно објелодањивање у вези са питањима или када, у изузетно ријетким околностима одлучимо да питање не би требало да се саопшти у нашем извјештају због тога што се у разумној мјери може очекивати да негативне посљедице саопштавања превазиђу користи за јавни интерес од саопштавања тог питања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у нашој ревизији појединачних финансијских извјештаја текућег периода. У постојећим околностима сматрамо да нема кључних питања одабраних за посебно саопштавање, сви аспекти су обрађени у контексту ревизије појединачних финансијских извјештаја у цјелини, као и у формирању нашег мишљења, а одређене околности на које је требало указати дате су у самом Извјештају.

Пале, јун 2024. године

Директор:

Директор:

Нада Ђурђић
Нада Ђурђић, дипл.ек.

Овлашћени ревизор:

Нада Ђурђић, дипл.ек.

Ј.П. "ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА" А.Д. Пале

БИЛАНС СТАЊА

(Извјештај о финансијском положају)
на дан 31. децембра 2023. и 2022. године

	Напомена	2023.	КМ 2022
АКТИВА			
СТАЛНА ИМОВИНА			
Некреетнине, постројења, опрема и инвес. некретнине	3.3. и 4.1.		
- Набавна вриједност		34.607.750	34.349.765
- Исправка вриједности		(30.939.708)	(30.783.141)
- Неотписана вриједност		3.668.042	3.566.624
Укупно стална имовина		3.668.042	3.566.624
ТЕКУЋА ИМОВИНА			
- Залихе материјала и дати аванси	3.5. и 4.2.	484.553	496.226
- Купци у замљи	3.6. и 4.3.	1.371.379	1.360.036
- Остала краткорочна потраживања	4.4.	8.116	7.983
- Потраживања за претплату пореза-добит	4.5.	15.269	15.269
- Готовина	4.6.	220.341	395.414
- Краткорочна разграничања	4.7.	74.830	95.944
-Укупно текућа имовина		2.174.488	2.370.872
БИЛАНСНА АКТИВА		5.842.530	5.937.496
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	4.7.	421.540	428.298
ПАСИВА			
КАПИТАЛ	5.1. и 8.		
- Акцијски капитал-основни		4.290.731	4.288.965
- Законске резерве		3.018.918	3.018.918
- Статутарне резерве		537.221	537.221
- Ревалоризационе резерве		327.559	227.559
- Ревалоризационе резерве		65.846	65.846
- Нераспоређени добитак из ранијих г.		65.846	65.846
- Нераспоређени добитак текуће године		439.421	619.576
- Губитак ранијих година		1.766	147.388
- Губитак текуће године		-	-
		-	327.543
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА- И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	5.2.	1.185.533	1.242.170
- Дугорочни кредити и финан.лизинг	5.2.	17.789	25.896
-Разграничени приходи примљене донације	5.2.	1.167.744	1.192.935
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	5.3.	366.266	406.361
- Дио дугорочни кредита са доспјећем једну г.	5.4.	56.124	43.829
- Добављачи у земљи	5.5.	70.845	40.390
- Обавезе за зараде и накнаде зарада	5.6.	171.493	166.327
- Остале обавезе	5.7.	5.244	-
- Порез на додату вриједност	5.8.	43.088	41.013
- Обавезе за остале порезе и доприносе	5.9.	19.472	18.859
- Краткорочна разграничења	5.10.	-	95.943
Укупно обавезе		1.551.799	1.647.531
БИЛАНСНА ПАСИВА		5.842.530	5.937.496
ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА		421.540	428.298

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

БИЛАНС УСПЈЕХА
(Извјештај о укупном резултату у периоду)
за 2023. и 2022. годину

	Напомена	2023.	KM 2022.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	3.1. и 6.1.		
- Приходи од продаје производа на домаћем тржишту		2.356.510	2.503.788
- Приходи од пружања услуга на домаћем т.		559.363	700.453
Остали пословни приходи		36.937	31.392
Укупно пословни приходи		2.952.810	3.235.633
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	3.2. и 6.2.	2.918.275	3.567.887
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК-ГУБИТАК		34.535	(332.254)
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ	6.3.		
финансијски приходи		8.786	10.719
финансијски расходи		22.822	27.698
ГУБИТАК - ДОБИТАК редовне активности		20.499	(349.233)
ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ	6.4.		
остали приходи		53.999	37.273
остали расходи		72.732	51.150
ГУБИТАК -ДОБИТАК по основу осталих прихода и расхода		18.733	13.877
ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	6.5.		35.567
УКУПНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ	6.6.		
Укупни приходи		3.015.595	3.319.192
Укупни расходи		3.013.829	3.646.735
ДОБИТАК - ГУБИТАК прије опорезивања		1.766	(327.543)
Порески приходи расходи периода		-	-
НЕТО ДОБИТАК ГУБИТАК ПЕРИОДА		1.766	(327.543)

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ
о осталим добицима и губицима у периоду
од 01.01. до 31.12.2023. године

КМ

Озн. пози.	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	ИЗНОС	
			Текућа година	Претх. година
1	2	3	4	5
А	НЕТО ДОБИТАК ИЛИ НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА (298 или 299)	400	1.766	(327.543)
I	1. Ставке које могу бити рекласификоване у биланс успјеха (402±403±404±405±406±407)	401		
1.	1.1 Повећање (смањење) фер вриједности дужничких инструмената по фер вриједности кроз остали укупан резултат	402		
2.	1.2. Ефекти проистекли из трансакција заштите	403		
3.	1.3. Удио у осталом укупном резултату придруженог друштва и заједничког подухвата примјеном методе удјела	404		
4.	1.4.Добици или губици по основу конверзије финансијских извјештаја иностраног пословања	405		
5.	1.5.Остале ставке које могу бити рекласификоване у биланс успјеха	406		
6.	1.6.Одложени порез на добит који се односи на ове ставке	407		
II	2. Ставке које неће бити рекласификоване у биланс успјеха (409±410±411±412±413±414)	408		147.388
1.	2.1. Ревалоризација некретнина, постројења, опреме и нематеријалне имовине	409		147.388
2.	2.2. Повећање (смањење) фер вриједности власничких инструмената по фер вриједности кроз остали укупан резултат	410		
3.	2.3. Актуарски губици- добити од планова дефинисаних примања	411		
4.	2.4. Удио у осталом укупном резултату придруженог друштва и заједничког подухвата примјеном методе удјела	412		
5.	2.5.Остале ставке које неће бити рекласификоване у биланс успјеха	413		
	2.6.Одложени порез на добит везан за ове ставке	414		
Б	Остала добит/губитак у периоду(401±408)	415		147.388
В	Укупна добит/губитак (400± 415)	416	1.766	(180.155)
	Дио укупног добитка/губитка који припада већинским власницима	417		
	Дио укупног добитка/губитка који припада мањинским власницима	418		

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ

**о промјенама на капиталу
за период који се завршава на дан 31.12.2023. године**

Напомена 5.1 и 8.

КМ

ПРОМЈЕНА У КАПИТАЛУ	Озна- ка за АОП	ДИО КОЛИ ПРИПАДА ВЛАСНИЦИМА КАПИТАЛА (МАТИЧНОГ) ПРЕДУЗЕЋА						Удјели који немају контрол у	УКУПНИ КАПИТАЛ (8 + 9)
		Акционарски капитал и други облици основног капитала	Емисиона премија	Резерве (	Остале ревалоризаци оне резерве)	Акумулисани нераспоређен и добитак/ непокривени губитак	УКУПНО (3 до 7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Стање на дан 01.01.2022. године	901	3.018.918		764.780	213.234	619.576	4.616.508		4616.508
2. Ефекти промјена у рачуноводственим политикама	902								
3. Ефекти исправке грешака	903								
Поново исказано стање на дан 01.01.2022. год. (901±902±903)	904	3.018.918		764.780	213.234	619.576	4.616.508		4616.508
4. Добитак –губитак за годину	905					-327.543	-327.543		
5. Остали укупни резултат за годину	906				-147.388	147.388	0		0
6. Укупан добитак губитак(905 ±906	907								
7. Емисија акцијског капитала и други облици повећања капитала	908	-		-					
8. Стицање сопствених акција и други облици смањења капитала	909			-					
9. Објављене дивиденде	910								
10. Други облици расподјеле добити и покрића губитка	911								
Остале промјене	912								
11. Стање на дан 31.12.2022. год./01.01.2023.год. (904±907± 908-909-910±911±912)	913	3.018.918		764.780	65.846	439.421	4.288.965		4.288.965
12. Ефекти промјена у рачуноводстве-ним политикама	914								
13. Ефекти исправке грешака	915								
14. Поново исказано стање на дан 31.12.2022. год/ 01.01.2023. год. (913±914±915)	916	3.018.918		764.780	65.846	439.421	4.288.965		4.288.965
15. Добитак –губитак за годину	917					1.766	1.766		1.766
16. Остали укупни резултат за годину	918								
17. Укупан добитак губитак(917± 918)	919					1.766	1.766		1.766
18. Емисија акцијског капитала и други облици повећања капитала	920	-		-					
19. Стицање сопствених акција и други облици смањења капитала	921	-							
20. Објављене дивиденде	922								
21. Други облици расподјеле добити и покрића губитка	923								
Остале промјене	924								
22. Стање на дан 31.12.2023. год. (916±919±920-921-922±923-924)	925	3.018.918		764.780	65.846	441.187	4.290.731		4.290.731

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ

(Извјештај о токовима готовине)

на дан 31.децембра 2023. и 2022.године

	<u>Напомена</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
I ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ	9		
1. Приливи од купаца и примљени аванси		3.499.359	3.764.727
2. Приливи од премија, субвенција, дотација и сл.			
3. Остали приливи из пословних активности		9.978	
4. Свега приливи готовине из пословних активности (1 до 3)		3.509.337	3.784.480
5. Одливи по основу плаћања добављачима и дати аванси		792.354	1.107.667
6. Одливи по основу исплата зарада, накнада зарада и осталих личних расхода		2.274.589	2.113.531
7. Одливи по основу плаћених камата			6.290
8. Одливи по основу пореза на добит			
9. Остали одливи из пословних активности		502.351	469.325
10. Свега одливи готовине из пословних активности (5 до 9)		3.569.294	3.696.813
11. Нето прилив готовине из пословних активности (4 - 10)			87.667
12. Нето одлив готовине из пословних активности (10 - 4)		59.957	
II ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВ. ИНВЕ.	9		
1. Приливи по основу камата			
2. Свега приливи готовине из активности инвестирања			
3. Одливи по основу куповине нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме инвест. некретнина			
4. Свега одливи готовине из активности инвестирања			
5. Нето одлив готовине из активности инвестирања (4-2)			
III ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВ. ФИНАН.	9		
1. Приливи из активности финансирања - приливи по основу краткорочних кредита			
2. Одлив из активности финансирања - одлив по основу дугорочних кредита		115.116	115.453
-одлив по основу лизинга		107.009	107.788
		8.107	7.665
3. Нето прилив по основу финансирања			
4. Нето одлив по основу финансирања		115.116	115.453
IV УКУПНИ ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ		3.509.337	3.784.480
V УКУПНИ ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ		3.684.410	3.812.266
VI НЕТО ПРИЛИВ			
VII НЕТО ОДЛИВ		175.073	27.786
VIII НЕТО ГОТОВИНА	9		
1. Готовина на почетку обрачуноског периода		395.414	423.200
2. Позитивне курсне разлике по основу прер.готов.			
3. Негативне курсне разлике по основу прер.готов.			
2. Готовина на крају обрачуноског периода		220.341	395.414

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

1. ОСНИВАЊЕ, ОРГАНИЗАЦИЈА И ДЈЕЛАТНОСТ ДРУШТВА

1.1. ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ "ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА" АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ПАЛЕ је правни сљедбеник ОСНОВНОГ ДРЖАВНОГ ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА "ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА" ПАЛЕ, које је извршило промјену у структури власништва дјелимичном приватизацијом државног капитала у поступку приватизације, у складу са одредбама Закона о приватизацији државног капитала у предузећима ("Службени гласник Републике Српске", број: 24/98, 62/02, 38/03, 65/03 и 109/05).

Након извршене промјене у структури власништва и дјелимичне приватизације државног капитала предузеће је регистровано код Основног суда у Сокоцу, регистарски уложак број: 1-1949 од 26.12.2006. године под називом: Јавно предузеће "ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА", Пале акционарско друштво. - у даљем тексту Друштво.

Под овим називом извршена је ревизија финансијских извјештаја Друштва за 2023.годину.

Ова трансформација извршена је на основу одредаба Закона о јавним предузећима ("Службени гласник РС" број: 75/04).

Дана 31.08.2011. године, код Окружног привредног суда у Источном Сарајеву, уписани су у судски регистар подаци о усклађивању са Законом о привредним друштвима, (СЛ.ГЛ.Р.С.бр.127/08,58/09 и 100/11), Законом о преносу својине на капиталу Републике Српске у предузећима која обављају комуналне дјелатности на јединице локалне самоуправе, те Законом о класификацији дјелатности и Регистру пословних субјеката по дјелатностима у Републици Српској под бројем 061-0-РЕГ-11-000340.

Промјена лица овлашћеног за заступање уписана је у судски регистар Окружног привредног суда у Источном Сарајеву, дана 24.08.2017. године, Рјешењем о регистрацији број: 061-0-РЕГ-17-000 695, тако да је лице овлашћено за заступање, осим код закључивања уговора чија је вриједност већа од 10.000 КМ, директор - Дејан Којић, дипл.менаџер.

1.2. Према одредбама члана 33. Статута, органи у Друштву су:

1. Скупштина акционара,
2. Надзорни одбор и
3. Управа (Менаџмент).
4. Одбор за ревизију

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31. ДЕЦЕМБРА 2023. ГОД.

Одлуком Скупштине акционара Друштва број: 77/23 од 11.01.2023. године, именовани су чланови Надзорног одбора на мандат од четири године, у саставу :

1. Предраг Клачар, дипл.еколог, испред акцијског капитала општине Пале
2. Миленко Боровчанин, дипл.маш.инж, испред акцијског капитала општине Пале
3. Наташа Слагало, магистар. права испред ПРЕФ-а-Друштва за управљање пензијским резервним фондом Републике Српске а.д. Бања Лука

Одлуком Скупштине акционара Друштва, број: 4501/18 од 28.09.2018. године, именовани су привремени чланови Одбора за ревизију:

1. Драган Кулина, дипл.економиста овлашћени ревизор
2. Драган Ковач, дипл.економиста сертификовани рачуновођа
3. Љубинка Драгаш, дипл.економиста сертификовани рачуновођа

Одлуком Скупштине акционара број: 1976/23 од 07.07.2023. године именовани су чланови Одбора за ревизију на мандат од четири године, у саставу:

1. Драган Кулина, доктор економских наука, овлашћени ревизор
2. Драган Ковач, дипл.економиста, сертификовани рачуновођа
3. Миро Калем, професор физичке културе

1.3. Интерна контрола није организована као посебан организациони дио Друштва, али су успостављени контролни поступци и процедуре, као и упутства, те аутоконтрола према опису радних мјеста. Друштво је прописало Етички кодекс, као нормативни акт 23.02.2005. године, којим су дефинисана начела, која се морају поштовати у раду запослених.

Према изјави Управе Друштва, и према расположивим подацима који су нам били доступни у поступку ревизије, Друштво нема повезаних лица, према одредбама МРС 24- Објављивања о повезаним лицима.

1.4. Сагласно члану 8 Статута, а на основу обавјештења Републичког завода за статистику број: 22373 од 15.09.2011. године, Друштво је разврстано по принципу претежне дјелатности : сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде - шифра 36.00, и то:

- Сакупљање, производња, пречишћавање, каптирање, дистрибуција и продаја воде привреди, домаћинствима и другим потрошачима.
- Одржавање водоводног система и изградња нових прикључака за воду.
- Реконструкција водоводног система и изградња нових водоводних праваца и објеката до другог пропусног вентила водомјера потрошача.
- Рад пумпних станица.
- Издавање сагласности за прикључак на систем водовода за постојеће и нове објекте, као и за објекте који се дограђују, адаптирају и реконструишу.
- Прикупљање и обрада отпадних вода

Наведене, и остале дјелатности Друштва које су утврђене чланом 8. Статута, у истовјетном тексту, уписане су и у судски регистар.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

Матични број Друштва је 01938240, ЈИБ 4400585320008, а ПДВ ИБ. 400585320008.

У циљу обављања своје дјелатности, Друштво запошљава 101 радника, различитих професија и профила стручности.

Друштво послује као јединствена организациона цјелина, а регистровану дјелатност обавља путем два сектора и служби и то:

Сектор за технику са организованим службама:

Служба за производњу, транспорт и дистрибуцију воде коју чине четири одјељења водоводног система према локацијама: Пале, Јахорина, Подграб и Мокро.

Служба за развој, управљање губицима и контролу водоводних и канализационих система, коју чине два одјељења, за пројектовање и техничку припрему и за ГИС и управљање губицима воде.

Служба одржавања и изградње коју чине три одјељења за одржавање и извођење радова, одјељење за механизацију и одјељење за баждарење водомјера.

Економско правни сектор са организованим службама:

Служба за правне, кадровске и опште послове

Служба за економско-финансијске и рачуноводствене послове коју чине два одјељења за рачуноводство и за набавке

Служба за читање, наплату и маркетинг

1.5. Према одредбама члана 28. Закона о рачуноводству и ревизији РС("Службени гласник Р.С." број 94/2015 и 78/20) Друштво је обавезно да врши ревизију финансијских извјештаја у циљу утврђивања да ли они објективно и истинито приказују стање средстава, обавеза, капитала и финансијског резултата пословања и да ли су при њиховој изради поштовани рачуноводствени стандарди.

1.6. Према обавјештењу Дирекције за приватизацију од 21.04.2003. године вриједност капитала, на дан 30.06.1998.године, који се приватизује износио је 3.018.918 КМ. Наведени износ капитала уписан је по власницима у судски регистар као почетни акцијски капитал акционара.

Структура капитала на дан биланса приказана је у напмени број 5.1.

1.7. Рјешењем Комисије за хартије од вриједности Републике Српске, број: 01-103-РЕ-907/07 од 20.03.2007. године, Друштво је уписано у Регистар емитената под именом Ј.П."ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА" а.д. Пале, Трифка Грабежа 9. Пале.

Ознака и регистрациони број емитента је: 04-750-33/07, а вриједност уписаног капитала износи 3.018.918 КМ. Номинална вриједност 1 акције износи 1,00 КМ, број акционара према задњем извјештају износи 284 акционара.

1.8. Уговором са Централним регистром број: 01-04-5312/07 од 02.04.2007. године регулисани су међусобни односи у вези са вођењем рачуна емитента и чувањем нематеријалних хартија од вриједности и др.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

2. ОСНОВА ЗА САСТАВЉАЊЕ, ПРЕЗЕНТАЦИЈУ И РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА

2.1. Састављање и презентација финансијских извјештаја

2.1.1. Друштво води своје књиговодство по Контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, а на основу Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, примјеном усвојених рачуноводствених политика које су израђене уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда, Међународних стандарда финансијског извјештавања (у даљем тексту Стандарди) и других прописа из домена рачуноводства и ревизије, као и другим одговарајућим општим актима Друштва. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и другим одговарајућим општим актима Друштва.

Превод оквира, МРС, МСФИ и тумачења издатих од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде и Комитета за тумачења међународних стандарда финансијског извјештавања, примјењују се за периоде од 2009. године, али до сада нису преведене нити објављене све важеће промјене у стандардима и тумачењима, па Друштво није могло у потпуности примјенити МРС, МСФИ и тумачења.

2.1.2. Пословне књиге воде се примјеном рачунарске технике. Дневник односно главна књига уредно је закључена, увезана и потписана од стране одговорних лица.

Вођење пословних књига и израду финансијских извјештаја обавља рачуноводство Друштва, а потписивање извјештаја по овлаштењу директора, повјерено је Агенцији «НИТ» Пале Сњежани Цицковић "цертификованом рачуноводственом техничару", по основу уговора.

2.1.3. Сагласно Рачуноводственом стандарду 1, и члану 19. Закона о рачуноводству и ревизији Р.С (Сл.гл.Р.С. број: 94/2015 и 78/20), а на основу Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Сл.гл. Р.С. број 104/21 и 59/22), Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, (Сл.гл. Р.С. број 59/22), Правилника о додатном рачуноводственом извјештају –Анексу (Сл.гл. Р.С. број 124/22), финансијски извјештаји за 2023.годину сачињени су на обрасцима:

- Биланс стања,-Извјештај о финансијском положају на крају године
- Биланс успјеха,- Извјештај о укупном резултату за период
- Извјештај о осталим добицима и губицима у периоду
- Извјештај о промјенама на капиталу
- Биланс токова готовине - Извјештај о токовима готовине
- Анекс додатни рачуноводствени извјештај.

Поред тога, као саставни дио финансијских извјештаја, Друштво је сачинило Напомене (ноте) које корисницима помажу да боље схвате финансијске извјештаје и омогуће њихово упоређивање са другим предузећима - друштвима исте или сличне дјелатности пословања.

Друштво је сврстано у категорију средњих предузећа, о чему је обавјестило АПИФ, уз предају годишњих финансијских извјештаја

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31. ДЕЦЕМБРА 2023. ГОД.

2.1.4. Упоредни подаци су подаци исказани у финансијским извјештајима Друштва за 2022. годину, који су раније рекласифицирани у циљу усклађивања са презентацијом финансијских извјештаја за 2023. годину. Сви износи који се односе на укупан приход односе се само на екстерне пословне промјене.

Годишњи обрачун сачињен је примјеном основног рачуноводственог начела првобитне набавне вриједности и других начела и принципа за састављање и презентацију финансијских извјештаја. Подаци у финансијским извјештајима и у овом извјештају исказани су у КМ без децимала.

2.1.5. Посебна основа за израду и презентацију финансијских извјештаја, те за њихову ревизију, био је Елаборат о извршеном попису имовине и обавеза на дан 31.12.2023 .године (у даљем тексту Елаборат о попису).

Елаборат о попису усвојио је Надзорни одбор , Одлуком број: 435/24 од 21.02.2024. године, а на основу препоруке о усвајању од стране Одбора за ревизију број: 406/24 од 16.02.2024. године.

2.2. Ревизија финансијских извјештаја

2.2.1. Ревизију финансијских извјештаја Друштва за 2023. годину, обавили смо у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС" број: 94/2015 и 78/20) и Међународним стандардима ревизије, те интерном методологијом Д.О.О. "Пословни информатор-Ревизија."

2.2.2. Као основа за обављање ревизије били су прије свега финансијски извјештаји Друштва (Биланс стања, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама у капиталу и Биланс токова готовине), књиговодствене евиденције и документације о пословним промјенама, Елаборат о извршеном попису и др.

2.2.3. Ревизију смо обавили на основу Уговора са Друштвом број: 02-41/2023 . од 04.09.2023. године.

3. ОСНОВНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама, као и Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, донио је Надзорни одбор дана 16.03.2007. године.

Овим Правилником уређена је организација рачуноводства, интерни контролни поступци, рачуноводствене политике за признавање и процјењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, одређују лица одговорна за законитост и исправност настанка пословне промјене, састављање и контролу рачуноводствених исправа о пословној промјени, услови за лице које води пословне књиге и саставља финансијске извјештаје и друга питања за која је регулисано да се уређују општим актом, у складу са Законом о рачуноводству и ревизији.

Основне рачуноводствене политике које су практично примјењене приликом састављања годишњег обрачуна за 2023. годину су следеће:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31. ДЕЦЕМБРА 2023. ГОД.

3.1. Приходи редовне дјелатности

У складу са прописима, реализација и остали одговарајући приходи исказани су по фактурној вриједности, односно наплаћеним износима. Сви износи реализације односе се на екстерно фактурисане односно наплаћене износе. Приходи обухватају приходе од уобичајене активности предузећа и добитке - члан 31. Правилника.

3.2. Расходи редовне дјелатности

Расходи редовне дјелатности представљају трошкове настале у односу на фактурисану односно наплаћену реализацију, а обухватају трошкове материјала, енергије и горива, набавну вриједност продате робе, трошкове зарада, накнада зарада и остале личне расходе, услуге и амортизацију. Ови трошкови обухватају и трошкове општег карактера сврстане као нематеријалне трошкове и то: трошкове репрезентације, осигурања, платног промета и банкарских услуга, чланарина, пореза и остале расходе, настале у текућем обрачунском периоду. Према томе, расходе предузећа чине уобичајени трошкови који проистичу из уобичајених активности и губици.

У Билансу Успјеха за 2023. годину, укупни расходи пословања су исказани у износима који су настали и мањи су од оствареног укупног прихода, па је исказан бруто добитак, у износу 1.766 КМ.

У "Извјештају о осталим добицима и губицима за 2023. годину" нису исказани добици директно у капиталу, у виду смањења ревалоризационих резерви на сталним средствима, те је исказан добитак у билансу успјеха и укупан добитак периода.

3.3. Основна средства-некретнине постројења и опрема

а) Основна средства се исказују по набавној односно ревалоризованој - процјењеној вриједности на дан билансирања, умањеној за акумулирану амортизацију.

б) Набавке основних средстава у току године евидентирају се по набавној вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача увећана за све трошкове настале до стављања основног средства у употребу. Амортизација у току године се обрачунава почевши од наредног мјесеца од датума набавке на набавну вриједност основног средства, примјеном пропорционалне односно линеарне методе обрачуна.

3.4. Амортизација основних средстава

Према одредбама члана 18. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама обрачун амортизације врши се примјеном пропорционалне односно линеарне методе, сагласно Рачуноводственом стандарду 16. односно и Закона о порезу на добит.

Амортизација се обрачунава на основицу коју чини набавна, односно, ревалоризована или процјењена вриједност на почетку године, као и на основна средства која су стављена у употребу у току године. Обрачун и књижење амортизације врши се полугодишње и годишње приликом израде полугодишњих и годишњих финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

3.5. Залихе

- а) Сагласно одредбама члана 27. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама залихе материјала и резервних дијелова вреднују се по просјечним набавним цијенама. Набавна цијена укључује вриједност по фактури добављача, транспортне и зависне трошкове.
- б) Средства алата и ситног инвентара, отписују се у цјелости приликом стављања у употребу.

3.6. Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје обухватају сва потраживања за испоручену воду и извршене услуге, те пречишћавање отпадних вода, које до дана билансирања, нису наплаћене.

Доспјела потраживања, по основу продаје, која нису наплаћена у прописаном року, полазећи од вјероватноће ненаплативости отписује се Одлуком Надзорног одбора, а на приједлог управе Друштва.

3.7. Порези и доприноси

а) Порез на добит

Порез на добит представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит. Порез на добит плаћа се аконтативно мјесечно, а коначан обрачун и плаћање по завршном рачуну.

Порез на добит се плаћа у висини од 10% од пореске основице утврђене пореском пријавом. Опорезива добит, приказана у пореској пријави укључује добит приказану у Билансу успеха, кориговану за разлике дефинисане Законом. Ове корекције се односе на искључивање прихода и расхода, који се не признају у Пореској пријави.

б) Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата, а који се односе на домаћа правна лица, представљају плаћања према важећим прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба, као и локалне заједнице.

3.8. Прерачунавање страних средстава плаћања и рачуноводствени третман курсних разлика

Сва потраживања и обавезе у страним средствима плаћања прерачунавају се у њихову противвриједност у КМ, по средњем курсу важећем на дан билансирања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

БИЛАНС СТАЊА

ПРИЗНАВАЊЕ АКТИВЕ БИЛАНСА СТАЊА

Приликом вредновања средстава Друштва исказаних у Билансу стања, примјењиване су основне претпоставке рачуноводствених начела из оквира општих правила - принципа за састављање и објелодањивање финансијских извјештаја, и то:

- Начело наставка, односно неограничености времена пословања,
- начело појединачног процјењивања,
- начело досљедности,
- начело опрезности,
- начело идентитета биланса и
- начело узрочности прихода и расхода.

4.1. Стална имовина

Сталну имовину Друштва, на дан биланса, чине некретнине, постројења, и опрема и то:

	Набавна вриједност	Исправка вриједности	Садашња вриједност
Земљиште	147.410	-	147.410
Грађевински објекти	33.273.621	29.833.643	3.439.978
Постројења и опрема	1.186.719	1.106.065	80.654
Стање на дан 31.12.2023.	34.607.750	30.939.708	3.668.042
Стање на дан 31.12.2022.	34.349.765	30.783.141	3.566.624

Увидом у Елаборат о попису, увјерили смо се да стална имовина постоји, и да је уредно пописана.

Вриједност грађевинског земљишта, као трајно право кориштења, у износу од 89.560 КМ, исказана је у износу, који је утврђен процјеном, а формиран према упутствима Дирекције за приватизацију (почетни биланс на дан 30.06.1998.г.)

Уговором о вансудском поравнању, уз пренос права својине на некретнинама, са Д.О.О. „Станишић“ Пале, набављено је земљиште, површине 2.314 квадратних метара, у вриједности 57.850 КМ.

Укупно исказано стање земљишта на дан биланса, одговара стању по књигама Друштва.

Вриједност грађевинских објеката исказана је на основу извршеног количинског пописа по набавној, односно процјењеној вриједности исказаној у књиговодственој евиденцији основних средстава Напомена 3.3. (а) У току године, као и у ранијим годинама, вршена су улагања на водоводној мрежи на локацијама: Пале, Јахоринска врела, Подграб и Мокро. Поменута улагања односно реконструкције продужила су вијек употребе водоводне мреже.

Комисија за процјену преосталог вијека трајања основних средстава, дала је приједлог Одбору за ревизију и Надзорном одбору Друштва, да се за грађевинске објекте : Водовод Пале, Водовод Мокро, Канализација, Управна зграда, Зграде радионице и магацина те Водовод Пале-пројекат Општине, продужи вијек трајања, користећи податке из Извјештаја о процјени вриједности имовине израђене од стране Економског института Бијељина из 2009/2010. године, и податке о улагањима и одржавању система у протеклим годинама.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

Одлуком број: 3264/23 од 19.10.2023. године, Надзорни одбор, по препоруци Одбора за ревизију, усвојио је поменути приједлог Комисије.

У текућој 2023. години набавна вриједност грађевинских објеката, увећана је за износ од 247.844 КМ, и то:

Набавком пумпне станице Рјечица у вриједности 24.575 КМ, изградњом резервоара Кобиља Глава у вриједности 20.443 КМ

По основу испостављених ситуација о извршеним улагањима на водоводној мрежи: Пале, Мокро, Јахорина и Подграб у укупној вриједности 202.825 КМ.

Опрема је исказана такође на основу количинског пописа по набавној, односно процјењеној вриједности - **Напомена 3.3. (а)**. У току 2023. године набавке опреме износиле су 11.849 КМ, и то машина за варење у износу 5.889 КМ, опрема за лабораторију 3.698 КМ., те остале опреме у вриједности 2.262 КМ.

Набавна вриједност сталне имовине

Р бр	Набавна вриједност	Земљиште	Грађев.објекти	Опрема	Свега:
1.	Стање на почетку године	147.410	33.025.777	1.176.578	34.349.765
2.	Набавке у току године		247.844	11.849	259.693
3.	Расход – исправка из 2022. године	-	-	-1.708	-1.708
Стање на крају године		147.410	33.273.621	1.186.719	34.607.750

Исправка вриједности сталне имовине

Р бр	Исправка вриједности	Земљиште	Грађев.објекти	Опрема	Свега:
1.	Стање на почетку године	-	29.707.994	1.075.147	30.783.141
2.	Амортизација	-	125.649	30.918	156.567
3.	Расход у току године	-	-		
Стање на крају године		-	29.833.643	1.106.065	30.939.708

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

4.2. Залихе и дати аванси

Стање залиха на дан билансирања, износи:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Залихе материјала	480.504	496.226
Дати аванси	4.049	0
Стање на дан 31.12.	484.553	496.226

Залихе материјала исказане су по набавним цијенама - **Напомена 3.5.** а на основу количинског пописа, и у цјелости представљају материјал за одржавање система водовода. Одлуком о попису утврђени мањак материјала у вриједности 1.336 КМ, теретио је трошкове пословања, док је утврђени вишак у вриједности 714 КМ, књижен у корист прихода пословања. Вриједност материјала од 2.311 КМ, предложена је за отпис из разлога техничке застарјелости.

4.3. Купци у земљи

Признато стање потраживања од купаца износи, како слиједи:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Потраживања од купаца у земљи	1.539.405	
Исправка вриједности	(168.026)	
Стање на дан 31.12.	1.371.379	1.360.036

Признато стање потраживања од купаца, исказано у Билансу, одговара стању исказаном у главној књизи Друштва.

Сагласно члану 15. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивању књиговодственог стања са стварним стањем ("Службени гласник Републике Српске", број: 45/16), и члану 18. Закона о рачуноводству и ревизији Р.С.("Службени гласник Р.С." бр.94/15) свим купцима - правним лицима, достављени су изводи о стању салда, на дан 31.10.2023.године, или на 31.12.2023. године, и од већине истих добијена је потврда о стању њиховог дуга код Друштва.

Сагласно рачуноводственој политици Друштва, Одлуком о попису број: 385/24 од 15.02.2024. године, и Одлуком број: 435/24 од 21.02.2024. године, извршен је отпис потраживања од купаца старијих од годину дана, у укупном износу од 55.257 КМ, и то директним отписом за категорију становништва .

Структура потраживања од купаца по групама потрошача је следећа:

	<u>у КМ</u>		<u>у %</u>
1. Предузећа и остала правна лица –вода ,	495.218	или	32,26
2. Приватна домаћинства- физичка лица- вода	1.044.187	или	67,56
4. Свега:	1.539.405	или	100,00

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

Највећи појединачни износи потраживања од купаца, односе се на следеће купце:

1. "Водовод " Источно Сарајево	92.672
2. „ Водовод „ Сарајево	61.250
3. „Кафе РЦ“ Д.О.О.	17.059
4 " Цековић кућа" Пале	15.937
5 " МДП Енергоинвест хотел Кошута" .Пале	14.519
6. "Новорез", а.д Пале	30.792
7 . " Кристал хотел" Пале	32.426
8. „О.Ц. Јахорина „ Пале	14.819
9. " Скупшина Општине Пале	30.654
10. Свега:	310.128
11. Остали купци –правна лица	184.611
12. Остали купци – домаћинства	1.044.666
13. Укупно:	1.539.405

На наведених девет купаца односи се 20,15% укупних потраживања од купаца, правних лица, док се на остале купце из ове категорије односи 11,99% потраживања. Од укупних потраживања од купаца на категорију физичких лица отпада 67,86%, док се на категорију правних лица односи 32,14% .

Укупан просјечни проценат наплате потраживања из 2023. године износи 98,90 %. У поређењу са предходном годином, проценат наплате се значајно повећао. Управа Друштва је интензивирала активности на наплати потраживања, и то мјерама, утужењима, уговарањем репрограма на шест или дванаест мјесеци. У 2023. години су се примјењивале мјере искључења корисника са мреже,.

На дан биланса исказана су потражна салда појединих купаца те је у предрадњама за годишњи обрачун било потребно те износе исказати као примљене авансе и испоставити авансне фактуре. Увидом у аналитичку евиденцију купаца увјерили смо се да постоје двије шифре за поједине купце , што је најчешће разлог исказивања претплате, односно потражних салда.

Препоручујемо, исправке по основу исказаних салда у аналитици купаца у виду претплата, преносом истих на примљене авансе, испостављањем авансних фактура током цијеле пословне године, и на тај начин реално исказивање потраживања од купаца.

4.4. Остала краткорочна потраживања

Стање других потраживања, на дан 31.12.2023.године, износи 8.116 КМ, а односи се на:

1. Потраживање за камате	8.116
Свега:	8.116

Потраживања за камату представљају обрачунату камату свим купцима дужницима, у току године, приликом фактурисања. Обрачуната камата за кашњења при плаћању у току године, износила је 7.411 КМ, и ако се дода потраживање из ранијих година, онда укупно обрачуната камата даје износ од 15.600 КМ. Наплаћена камата износила је 7.485 КМ, па је износ потраживања за камате, на дан биланса 8.115 КМ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

4.5. Потраживања за више плаћен порез на добит

Потраживање за уплаћени порез на добит из ранијих година усаглашено са Пореском управом Републике Српске, у износу 15.269 КМ.

4.5. Готовина

Стање готовине, на дан биланса, износи како слиједи:

	2023.	2022.
Жиро рачуни	218.426	383.358
Благајна	1.787	2.220
Девизни рачуни	128	5.836
Стање на дан 31.12.	220.341	395.414

Признато стање готовине одговара стању по изводима банака, код којих се воде новчана средства и благајничком извјештају, односно попису на дан биланса.

4.6. Краткорочна разграничења

	2023.	2022.
Краткорочна разграничења	74.830	95.944
Стање на дан 31.12.	74.830	95.944

Остала активна временска разграничења на дан биланса износе 74.830 КМ, а односе се на унапријед обрачунате расходе, по основу курсних разлика, за будућу обавезу по дугорочном кредиту код Свјетске банке, и по том основу усаглашавање. Потребно је извршити укидање ових разграничења обзиром да је кредит враћен.

4.7. Ванбилансна актива и пасива

У ванбилансној евиденцији признате су залихе застарјелог материјала у износу 78.744 КМ, и потраживања од купаца који су у стечају, у износу 342.795 КМ.
Признато стање ванбилансне активе (група рачуна 80) и ванбилансне пасиве (група рачуна 81), је у потпуности уравнотежено, и износи 421.540 КМ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31. ДЕЦЕМБРА 2023. ГОД.

5. ПРИЗНАВАЊЕ ПАСИВЕ БИЛАНСА СТАЊА

5.1. Капитал

Стање и промјене на капиталу, као и структура истог, је сљедећа:

	2023.	2022.
- Акцијски капитал- обичне акције-	3.018.918	3.018.918
- Законске резерве	537.221	537.221
- Статутарне резерве	227.559	227.559
- Ревалоризационе резерве	65.846	65.846
- Нераспоређени добитак из ранијих година	439.421	619.576
- Добитак утврђен директо у капиталу текуће год.	-	147.388
Добитак текуће године	1.766	-
-Губитак текуће године	-	327.543
Укупно капитал	4.290.731	4.288.965

На рачунима главне књиге у оквиру рачуна 300 - Акцијски капитал - обичне акције, исправно је евидентиран износ капитала из обавјештења Централног регистра хартија од вриједности, и укупан број акционара од 284.

1. Акцијски капитал - обичне акције – Општина Пале	1.962.265
2. Акцијски капитал - обичне акције- ваучер понуда	510.530
3. Акцијски капитал - обичне акције - ПРЕФ	301.892
4. Акцијски капитал – обичне акције ЗИФ Инвест Фонд А.Д.	84.867
5. Акцијски капитал - обичне акције - Фонд за реституцију	150.946
6. Отворени Инвестициони фонд Монета	8.418
7. Свега:	3.018.918

Капитал Друштва представља трајне изворе средстава и њихово увећање се врши путем ревалоризације, из остварене добити и уписом нових акција.

Ревалоризационе резерве формиране су по основу прве процјене основних средстава извршене 2010-е године. Као резултат процјене увећана је набавна вриједност основних средстава, а самим тим и основица за обрачун амортизације. У предходним годинама вршено је смањење ревалоризационих резерви у корист задржане добити на сталним средствима, за износ вишег трошка амортизације, те је исказиван износ добитка директно у капиталу. Преостали износ ових резерви односи се на ревалоризацију земљишта, па није вршено смањење истих.

На основу Одлуке Скупштине акционара Друштва број:1971/23 од 07.07.2023. године извршено је покриће губитка исказаног као резултат пословања у предходној 2022. години из нераспоређене добити из ранијих година, у износу 180.155 КМ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31. ДЕЦЕМБРА 2023. ГОД.

Дугорочна резервисања

У билансу стања на дан 31.12.2023. године, нису исказана дугорочна резервисања, нити за текући нити за предходни обрачунски период. Друштво није вршило резервисања у складу са МРС 19.-Примања запослених

Обавеза укалкулисавања резервисања за отпремнине и јубиларне награде је законска обавеза по Закону о рачуноводству и ревизији (СЛ.ГЛ.Р.С. БРОЈ: 94/15 и 78/20) , а самим тим и обавезна примјена поменутог МРС.Укупни ефекти прве примјене МРС 19, књиже се на терет расхода резервисања у утврђеном износу. Будући да се резервисања укалкулисавају, пошто се исплате у току године (као отпремнине или награде), укидају се резервисања у корист прихода , тако да је ефекат на биланс Успјеха једнак нули.

Наредне године у срадњи са кадровском службом, потрбно је процјенити неопходан износ средстава према предвиђеној динамици пензионисања и примања награда, те извршити резервисање по оба основа, или ангажовати овлаштеног актуара.

5.2. Разграничени приходи и примљене донације

Реализацијом Пројекта ревитализације водоводне мреже, Општина Пале је инвестирала вриједност од 1.405.835 КМ и канализационе мреже у вриједности 36.058 КМ, па је Одлуком број: 01-022/92 од 21.10.2016. године, пренијела право својине на Друштво.

Обрачуном амортизације водоводне и канализационе мреже, у 2023. години, исказани су пословни расходи у износу 25.191 КМ. Исказани трошкови амортизације надокнађени су исказивањем осталих прихода, јер се за исти износ укинуо дио резервисања, као разграничени приход од донација.

5.3. Дугорочни кредити

	2023.	2022.
Дугорочни Финансијски кредит. Свјетске банке	-	23.339
Финансијски лизинг	17.789	25.896
Стање на дан 31.12.	17.789	49.235

Дугорочни кредит, на дан биланса, односи се на кредит од Свјетске банке, добијен према супсидијарном финансијском споразуму, по Пројекту урбане инфраструктуре и пружања услуга. Споразум је закључен између Владе Републике Српске, и Друштва, дана 03.11.2006. године, са роком враћања од 12. година, па задња рата кредита доспијева 15.04.2024. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

Дио кредита који доспијева за отплату у наредној години износи 56.124 КМ., што је исказано на категорији краткорочних обавеза.

Набавка путничког возила извршена је по уговору о финансијском лизингу са Рајфајзен банком број: 20078/20 од 27.08.2020. године, на износ 19.200 КМ, са роком отплате од пет година, уз каматну стопу 5,75 % годишње. .

Набавка путничког возила извршена је по уговору о финансијском лизингу са Рајфајзен банком број: 20715/21 од 18.03.2021. године, на износ 21.577 КМ, са роком отплате од пет година, уз каматну стопу 7,27 % годишње.

У 2023. години измирене су доспјеле рате по финансијском лизингу у укупном износу 8.107. КМ, а преостали дио износи 17.789 КМ.

5.5. Остали добављачи

Стање обавеза према добављачима, на дан билансирања, износи, како сlijеди:

	2023.	2022.
Обавезе према добављачима у земљи	70.845	40.390
Стање на дан 31.12.	70.845	40.390

Признато стање обавеза према добављачима у земљи, одговара стању исказаном у књигама Друштва, као и спецификацији појединачних добављача, и усаглашено је на дан 31.12.2023. године.

Највећи износи обавеза према добављачима у земљи односе се на:

1. "Хидро термо центар"	3.706
2. "Еко инвест" . Д.О.О. Пале	13.868
3. "Удружење водовода" Источно Сарајево	7.777
4. "Бихехо" -----	11.569
5.."Регионални завод за здравство" -	6.067
6. Свега:	42.987

Препоручујемо пренос уплата према добављачима прије пријема фактуре, односно робе или услуге, евидентирањем на контима датих аванса, у циљу реалног исказивања обавеза према добављачима. Увидом у салда добављача по аналитици, уочили смо дуговна салда појединих добављача, која у суми дају износ од 7.891 КМ, па налажемо исправку односно пренос истих на дате авансе, што је била обавеза у предрадњама за годишњи обрачун.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31. ДЕЦЕМБРА 2023. ГОД.

5.6. Обавезе за зараде и накнаде зарада

Обавезе за зараде и накнаде зарада, на дан биланса, износе 171.493 КМ, а односе се на обавезе за бруто зараде и накнаде за топли оброк, децембра мјесеца 2023. године. Ове обавезе исплаћене су почетком 2024. године. У току 2023. године, извршена је једнократна исплата регреса за годишњи одмор.

Исказано стање обавеза за зараде и накнаде зарада у Билансу, одговара стању по књигама Друштва и попису.

1. Зараде после опореживања	90.899
2. Накнада за топли оброк	19.351
3. Обавезе за порез на зараде и накнаде	9.746
4. Обавезе за доприносе из зарада	51.497
5. Свега:	171.493

5.7. Остале обавезе

Остале обавезе односе се на:

1. Обуставе од радника по основу синдикалне чланарине	57
2. Обавезе према Надзорном одбору и Одбору за ревизију	1.400
3. Обавезе за исплату по основу превоза на посао	3.787
4. Свега:	5.244

Исказано стање других обавеза у Билансу, одговара стању по књигама Друштва и попису.

5.8. Порез на додату вриједност

Стање, ове врсте обавеза на дан билансирања, износи, како слиједи:

	2023.	2022.
Обрачунати ПДВ за децембру 2023.	43.088	41.013
Стање на дан 31.12.	43.088	41.013

Признато стање обавезе за ПДВ, одговара стању исказаном у књигама Друштва и попису, а представља обавезу за ПДВ за децембар мјесец.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

5.9. Обавезе за остале порезе и доприносе

Стање ове врсте обавеза, на дан билансирања:

	2023.	2022.
Накнада за кориштење вода	1.434	-
Накнада за заштиту вода	5.770	625
Допринос за захваћену воду	816	1.755
Допринос за заштиту вода	8.901	12.530
Накнада за шуме	1.044	1.211
Накнада за противпожарну заштиту	756	664
Чланарина Привредној комори Р.С.	751	997
Остале обавезе	-	1.077
Стање на дан 31.12.	19.472	18.859

5.10. Обавезе за порез на добит

Према пореском билансу за 2023. годину, исказан је порески губитак , па није исказана обавеза по основу пореза на добит.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

БИЛАНС УСПЈЕХА**6. ПРИЗНАВАЊЕ ПРИХОДА И РАСХОДА****6.1. Пословни приходи**

Пословне приходе за 2023.годину чине:

	2023.	2022.
- Фактурисана испорука воде	1.982.980	2.128.868
- Фактурисана употреба канализације	368.508	374.920
- Приходи од непоменутих услуга.	5.022	-
- Приходи од услуга(прикључци и чишћење канал.)	559.363	700.453
-Остали пословни приходи-	36.937	31.392
Свега пословни приходи	2.952.810	3.235.633

За извршене услуге пречишћавања и снабдјевања водом, као и услуге одводње употребљених и атмосферских вода, Друштво испоставља рачуне корисницима услуга, у складу са важећим цјеновником, за који је дата сагласност Начелника Општине Пале, који се примјењује од 02.05.2023.године.

За индивидуалне потрошаче цијена воде износи 0,92 КМ/ m^3 и канализације 0,368 КМ/ m^3 док су цијене за привреду: 2,313 КМ/ m^3 за дистрибуцију воде и 0,926 КМ/ m^3 за канализацију. За хотеле пансионе, викенд куће и друге привредне субјекте на подручју Јахорине, цјеновник има следеће цијене: воде 2,919 КМ/ m^3 канализације 1.165 КМ/ m^3 . За категорију: болнице, домови здравља, обданишта, домаће хуманитарне организације, и школе, цијена воде износи 0,980 КМ/ m^3 канализације 0.391 КМ/ m^3 .

Цијенама нису обухваћени порези, нити водни доприноси, који се обрачунавају примјеном законских стопа, на наведене цијене.

Остали пословни приходи представљају приходе по основу рефундација, за исплаћене накнаде по основу боловања и накнада приправницима, у износу 6.969 КМ, приходи по основу издавања сагласности и обраде у износу 28.334 КМ, те остали непоменути приходи од 1.634 КМ.

У укупним приходима од продаје производа, приходи од продаје воде учествују са 84,33%, док приходи од канализације учествују са 15,67%.

6.2.Пословни расходи

Пословни расходи се састоје из:

	2023.	2022.
-Трошкови материјала за израду	95.117	387.470
-Трошкови осталог материјала	46.610	63.744
-Трошкови горива и енергије	168.221	176.875
-Трошкови зарада и накнада	2.182.842	1.968.340
-Трошкови осталих личних примања	63.317	75.887
-Трошкови производних услуга	76.510	209.919
-Трошкови амортизације	158.276	558.822
-Нематеријални трошкови (осим пореза и доприноса)	124.018	123.365
-Трошкови доприноса	3.364	3.465
Свега пословни расходи	2.918.275	3.567.887

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

Трошкови материјала, енергије и горива су признати, и исказани, на основу вјеродостојних књиговодствених докумената, који доказују "намјеру" трошења средстава. Потрошња материјала за израду, се највећим дијелом односи на утрошени водоводни материјал, који се преко материјалног књиговодства евидентира у финансијско књиговодство. Остали материјал представља материјал за текуће одржавање водоводне мреже, те резервни дијелови, као и ситни алат и инвентар.

-трошкови основног материјала	80.124
-трошкови помоћног материјала.	14.992
-трошкови ситног инвентара амбалаже и ауто гума	11.475
-трошкови ХТЗ опреме	7.944
-трошкови материјала за одржавања опреме	3.831
-Трошкови канцеларијског материјала	12.339
-трошкови резервних дијелова	11.022
- трошкови горива за гријање	4.993
-утрошено гориво и мазиво	50.490
-утрошена електрична енергија	112.738
Укупно	<u>309.948</u>

Нето зараде и накнаде зарада, порези и доприноси на зараде и накнаде зарада су признати за обрачунате износе зарада, за рад запослених за проведено вријеме на пословима, односно одсуствовањима са посла, која терете послодавца. Обрачуни су извршени у складу са прописима који регулишу стопе пореза и доприноса, по бруто принципу и према интерно утврђеним критеријумима за поједине врсте послова. Остала лична примања односе се на исплате отпремнина при пензионисању, исплате накнада за превоз на посао, исплате помоћи запосленим по основу колективног уговора и исплате по основу трошкова службеног путовања., те накнаде члановима надзорног одбора и одбора за ревизију.

- бруто зараде запослених	1.716.407
- бруто накнада за топли оброк	331.571
- бруто накнада за регрес годишњи одмор	78.825
- трошкови дневница за службено путовање	2.680
- трошкови накнада члановима одбора	27.070
- трошкови превоза на посао	44.929
- помоћ синдикату	25.250
- помоћ запосленом и породици.	9.284
- накнаде за рад повременим и волонтерима	5.238
- поклони дјечи запослених	1.500
- допринос за инвалиде	3.406
Укупно	<u>2.246.159</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

Трошкови производних услуга, односе се на грађевинске, електро услуге, транспортне и ПТТ услуге, комуналне услуге и остале производне услуге.

- трошкови услуга на изради учинака.	3.161
- трошкови телефон. И птт услуга.	25.523
- трошкови превоза	6.773
- трошкови осталих закупнина простора	6.936
- трошкови рекламе и оглашавања	6.516
- трошкови комуналне услуге	4.081
- трошкови заштите на раду.	1800
- остале производне услуге	11.367
Трошкови стручне литературе	1.524
- трошкови одржавања возила	8.829
Укупно	76.510

Трошкови амортизације су обрачунати примјеном пропорционалне методе обрачуна, сагласно МРС 16, односно на основу процијењене вриједности средстава и процијењеног вијека трајања.

Нематеријални трошкови су признати, и исказани, за примљене услуге, и нематеријалне трошкове, обрачунате у вјеродостојним документима даваоца услуга, и одговарајућим врстама нематеријалних трошкова, а највећи износ ове врсте услуга се односи на услуге контроле воде, и контролу водомјера, у износу 46.735 КМ.

- трош.адвокат. услуга (суд.вјешт нотар).	15.126
- трошкови здравствених услуга	1.385
- трошк.струч.образов.запослених-семинари	508
- трошкови контроле воде и водомјера	46.735
- трошкови ревизије и процјене	3.000
- трошкови централног регистра	4.567
- трошкови репрезентације	9.485
- трошкови геодетских. услуга.	6.102
- трошкови прем. и осигурања запослених	1.586
- трошкови одржавања софтвера	4.268
- трошкови чланарина	3.639
- Трошкови оглашавања	579
- Трошкови регистрације возила	9.239
- трошкови осталих непроизводних услуга	551
- Трошкови судских такси	12.093
- трошкови платног промет	5.130
Остали нематеријални трошкови	25
Укупно	124.018

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31. ДЕЦЕМБРА 2023. ГОД.

Трошкови пореза и доприноса су признати за издатке који су процјењени, и исказани у складу са обавезама регулисаним законским прописима. У групи пореза исказани су доприноси од којих највећи износ биљежи водни допринос.

- накнаде за шуме	2.110
- Порез на имовину	47
- противпожарна заштита	1.207
Укупно	3.364

Пословни добитак

Пословним приходима се нису могли подмирити настали пословни расходи, те је исказан пословни губитак:

	2023.	2022.
Пословни добитак-губитак	34.535	(332.254)
Стање на дан 31.12.	34.535	(332.254)

6.3. Финансијски приходи и расходи

Финансијски приходи и расходи износе:

	2023.	2022.
Финансијски приходи	8.786	10.719
Финансијски расходи	22.822	27.698

Финансијске приходе исказане у Билансу успјеха за 2023. годину чине:

Приходи од камата по судским пресудама	8.786
Свега финансијски приходи	8.786

Приходи од камата и наплате судских такси, у судским споровима које Друштво води, остварени су у износу 8.786 КМ.

Финансијске расходе представљају расходи по основу:

Кamate по дугорочним кредитима од банака	21.135
Кamate по финансијском лизингу	1.266
Затезне камате	421
Свега финансијски расходи	22.822

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

Добитак редовне активности

	2023.	2022.
Добитак-Губитак-редовне активности	20.499	(349.233)
Стање на дан 31.12.	20.499	(349.233)

6.4. Остали приходи и расходи

Остали приходи и расходи за 2023.годину износе:

	2023.	2022.
Остали приходи	53.999	37.273
Остали расходи	72.732	51.150
Губитак по основу осталих прихода и расхода	(18.733)	(13.877)

Остали приходи за 2023.годину састоје се из:

1. Наплаћена отписана потраживања	6.874
2. Вишкови материјала	714
3. Остали непоменути.приходи	21.220
4.Укидање резервисања од донација	25.191
5. Свега:	53.999

Приходи од укидања резервисања по основу донација, за износ годишње амортизације донираног средства, износе 25.191КМ.

Остали непоменути приходи у износу 21.220 КМ, односе се на приходе по основу обрачунавања (усаглашавања) обавезе водних накнада, по годишњем обрачуна.

Остале расходе за 2023.годину чине:

1. Исправка потраживања од купаца	55.257
2. Расходи по основу донација за спорт и културу	11.847
3. Расходи по основу накнаде штете трећим лицима	1.200
4. Мањкови материјала по попису	1.979
5. Отпис застарјелог материјала	2.311
6. Свега:	72.732

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

6.6. Укупни приходи и расходи

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Укупни приходи	3.015.595	3.319.192
Укупни расходи	3.013.829	3.646.735
Добитак-Губитак - прије опорезивања	1.766	(327.543)
Порески расходи периода	0	0
Нето добитак- губитак периода	1.766	(327.543)
Остали добитак-губитак у периоду	0	147.388
Укупна добит-губитак	1.766	(180.155)

Исказани добитак прије опорезивања у износу од 1.766 КМ, није коригован као у ранијим годинама за износ осталих добитака утврђених директно у капиталу што се односило на смањење дијела ревалоризационих резерви формираних у ранијим годинама.

Према пореском билансу за период 01.01.2023. до 31.12.2023. године, није исказана пореска основица пореза на добит, те је износ бруто добити исказан као укупна нето добит.

7. РИЗИЦИ У ОСТВАРИВАЊУ ПРИХОДА

7.1. Ризици на које Друштво нема утицаја

Посматрајући пословање Друштва и остваривање прихода, постоји неколико веома битних области, гдје управа и процедуре интерне контроле, немају значајнијих утицаја. Те области су:

- Формирање продајне цијене воде,
- Еколошка загађења,
- Загађења изворишта (непостојање канализације),
- Утицај примјене законских прописа из области пореза.
- Порески ризици

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31. ДЕЦЕМБРА 2023. ГОД.

Цијену воде и канализације по трошковном принципу предлаже Друштво. Међутим у поступку прибављања сагласности на цијену надлежни орган градске управе коригује цијену на ниже, тако да је искључен утицај тржишта на висину тржишне цијене воде и канализације.

Посебно је битно напоменути губитке у систему дистрибуције воде, који проистичу из техничке дотрајалости дистрибутивних цјевовода. Велики проценат цјевовода је у доста лошем стању и поред азбестцементног, у лошем стању су и потисни челични цјевовод, уз недовољни профил, за обезбјеђење довољне количине воде, и додатни проблем, појава клизишта на појединим теренима.

Могућност еколошких загађења је веома битна за стабилност пословања Друштва. Фактори загађења су:

- Употреба хемијских и заштитних средстава у заштитној зони,
- Загађење текућих вода.

Друштво је у 2023. години пословало у отежаним и неизвјесним привредним околностима, и то као посљедица слабљења општих економских активности у Републици.

7.2. Контролни ризик

Контролни ризик, је ризик, да може доћи до погрешних исказа стања на рачуну или врсте пословних догађаја који, узети појединачно или кумулативно са погрешним исказима на другим рачунима или врстама пословних догађаја, могу бити материјално значајни, а које рачуноводствени систем и систем интерне контроле, неће благовремено спријечити, открити или исправити.

Оцјена контролног ризика подразумјева оцјену контролног окружења, оцјену поузданости рачуноводственог система и оцјену контролних поступака, које проводи руководство Друштва.

У области остваривања прихода и расхода постоји контрола, која је регулисана нормативним актима Друштва.

Остваривање прихода од продаје воде, врши се на основу фактурисања утrophка воде појединих купаца (потрошача):

- Фактурисање се врши на бази утврђених утrophака воде на водомјерима појединих купаца;
- Контролу исправности рада врше одговорни руководиоци, полазећи од затеченог стања и исказане потрошње.

Тешкоће у раду службе су значајне, ради односа појединих купаца (затрпани шахтови, подземне воде, немогућност приступа водомјерима и покушаји ометања).

Фактурисање се врши компјутерски, мјесечно, те је обезбијеђена рачунска и формална тачност, и достава истих на књижење.

Отписи потраживања у току године по рекламацијама се врши на основу посебних одлука Надзорног одбора.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

8. ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ

Правилником о обрасцу и садржини позиција у обрасцу извјештаја о промјенама у капиталу ("Службени гласник РС", број: 59/22) установљена је шема обрасца, која чини његов саставни дио.

Према одредбама члана 2. Правилника и Закона о рачуноводству и ревизији, обвезници израде извјештаја о промјенама у капиталу, су сва правна лица са сједиштем у Републици Српској, регистрована као друштва капитала, сагласно одредбама МРС-1 - Представљање - презентација финансијских извјештаја.

Друштво је сачинило Извјештај о промјенама у капиталу за 2023.годину, у којем је приказано стање и кретање истог.

Приказано стање укупног капитала у Извјештају одговара стању по књигама Друштва и оно износи, на дан Биланса, и то: 31.12.2022.године 4.288.965 КМ и 31.12.2023.године 4.290.731 КМ.

Структура капитала приказана је и у напмени 5.1 овог извјештаја.

9. БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ

Правилником о образцу и садржини позиција у обрасцу Биланс токова готовине за предузећа ("Службени гласник РС", бр. 63/16), прописана је шема обрасца Биланса токова готовине, који су дужна попуњавати предузећа, у складу са Међународним рачуноводственим стандардом 1 - Презентација финансијских извјештаја.

Тако је Друштво уредно сачинило Биланс токова готовине за 2023.годину, у којем су приказани сви приливи и одливи средстава у оквиру појединих подбиланса односно позиција.

Приказано стање нето готовине у овом обрасцу на почетку, односно на крају обрачунског периода, у цијелости одговара стању исте у Билансу стања и оно износи: на почетку обрачунског периода 395.414 КМ и на крају обрачунског периода 220.341 КМ. Укупни приливи готовине у току 2023. године, остварени су само из пословних активности, у износу од 3.509.337 КМ. Приливима из пословних активности, подмирили су се одливи из пословних активности, од 3.569.294 КМ, као и одливи из активности финансирања (отплата кредита), у износу од 115.116 КМ. Као резултат укупних прилива и одлива исказан је нето одлив у износу 175.073 КМ, који је подмирен готовином на почетку периода, па готовина на крају обрачунског периода износи 220.341 КМ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31. ДЕЦЕМБРА 2023. ГОД.

10. Поступци јавних набавки

Према годишњем плану набавки, набавка материјала и услуга за обављање дјелатности извршена је путем процедура јавних набавки, предвиђених Законом о јавним набавкама (СЛ.ГЛ.Б и Х: 39/14). Да би се обезбједиле неопходне процедуре за извршење јавних набавки, Друштво је донијело Правилник о набавци робе, услуга, и радова број:2734/15, и чланом 16. дефинисао поступак директног споразума, који је усвојен од стране Надзорног одбора закључком број: 2833/15 од 16.11.2015. године.

На основу извршене ревизије процедура јавних набавки и на основу прегледа документације и праћењем трансакција везаних за јавне набавке, уз оцјену да је обезбјеђено адекватно функционисање система интерне контроле кроз: доношење и усвајање плана јавних набавки за ревидирану годину, доношењем одлука о директним набавкама, и прикупљање до три понуде, књиговодствено евидентирање улазних рачуна и плаћања истих, израдом тендерске документације, објавом на порталу ЈН БИХ, формирањем и рад комисије за обраду понуда, извјештаја о раду комисија, и на бази истог доношење одлуке о избору најповољније понуде, обавјештавање учесника о избору најповољнијег понуђача, поштовањем законских рокова за приговоре, сматрамо да су активности на спровођењу јавних набавки спроведене транспарентно.

10.1. ПРАВНИ ПОСТУПЦИ

На основу предложеног прегледа утужених дужника, видљиво је да Друштво води већи број судских спорова, ради наплате потраживања за утрошену воду, из ранијих година. На дан биланса, у току су радње на окончању покренутих укупно 86 поступка , у току 2023. године, вриједности 126.524 КМ, и износа уплаћених судских такси од 10.300 КМ. Руководство Друштва процјењује да ће се у текућој години значајан износ и број спорова ријешити, а обзиром да се већи дио спорова води са становништвом , не може се са сигурношћу предвидјети исход тих спорова. Резервисања за потенцијалне губитке, по основу исхода судских спорова, нису вршена, на дан биланса.

Сваки позитиван исход судског спора може имати позитиван ефекат, како на ликвидност Друштва, тако и на финансијски резултат, јер би се за наплаћене износе повећавао укупан приход, с обзиром да је исправка истих књижена на терет расхода.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31. ДЕЦЕМБРА 2023. ГОД.

11. УПОРЕДНИ ПОКАЗАТЕЉИ

У циљу сагледавања успјешности пословања Друштва, тј. тренда успјешности у обављању регистроване дјелатности, у односу на претходну годину, даје се упоредни приказ показатеља пословања из Биланса стања и Биланса успјеха.

11.1. ПОКАЗАТЕЉИ ИЗ БИЛАНСА СТАЊА

Ред. број	ОПИС	31.12.2023. године	31.12.2022. године	Индекс 3:4
1	2	3	4	5
1.	СТАЛНА ИМОВИНА	3.668.042	3.566.624	102,84
	- Некретнине, постројења и опрема	3.668.042	3.566.624	102,84
2.	ТЕКУЋА ИМОВИНА	2.174.488	2.370.872	91,72
	- Залихе- стална средства и средства обустављеног пословања намјењена продаји	484.553	496.226	97,65
	- Купци у земљи	1.371.379	1.360.036	100,83
	- Остала краткорочна потраживања	8.116	7.983	101,67
	Потраж. за више плаћен порез на добит	15.269	15.269	100,00
	- Готовински еквиваленти и готовина	220.341	395.414	55,72
	- Краткорочна разграничења	74.830	95.944	77,99
3.	БИЛАНСНА АКТИВА	5.842.530	5.937.496	98,40
	ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	421.540	428.298	98,42
	УКУПНО АКТИВА	6.264.070	6.365.794	98,40
4.	КАПИТАЛ	4.290.731	4.288.965	100,04
5.	РАЗГРАНИЧЕНИ ПРИХОДИ-ДОНАЦИЈЕ	1.167.744	1.192.935	97,89
6.	ОБАВЕЗЕ	384.055	455.596	84,30
	- Дугорочне обавезе	17.789	49.235	36,13
	- Краткорочне обавезе	366.266	406.361	90,13
7.	БИЛАНСНА ПАСИВА	5.842.530	5.937.496	98,40
	ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	421.540	428.298	98,42
	УКУПНА ПАСИВА	6.264.070	6.365.794	98,40

Посматрано у цјелини, дошло је до смањења пословне- билансне активе и пасиве за 1,60 %, што је углавном резултат смањења текуће имовине у активи, а с друге стране смањења обавеза у пасиви.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

11.2. ПОКАЗАТЕЉИ БИЛАНСА УСПЈЕХА

Ред. број	ОПИС	31.12.2023. године	31.12.2022. године	Индекс 3:4
1	2	3	4	5
1.	Пословни приходи	2.952.810	3.235.633	91,26
2.	Финансијски приходи	8.786	10.719	81,97
3.	Остали приходи	53.999	37.273	144,87
4.	Приходи од усклађивања вриједности	0	35.567	
	Укупни приходи (1 до 4)	3.015.595	3.319.192	90,85
5.	Пословни расходи	2.918.275	3.567.887	81,79
6.	Финансијски расходи	22.822	27.698	82,40
7.	Остали расходи	72.732	51.150	142,19
8.	Укупни расходи (5 до 7)	3.013.829	3.646.735	82,64
9.	Добитак-Губитак прије опорезивања	1.766	(327.543)	

Укупни приходи остварени у 2023. години, мањи су у односу на предходну годину за 9,15%, или за 303.597 КМ, док су укупни расходи мањи за 17,36%, или 632.906 КМ.

11.3. АНАЛИЗА ПОКАЗАТЕЉА ПОСЛОВАЊА

11.3.1. Показатељи ликвидности 31.12.2023. године

	Готовински еквиваленти и готовина		220.341	
1. Тренутна ликвидност	-----	=	-----	0,60
	Краткорочне обавезе		366.266	
	Залихе и дати аванси		484.553	
2. Текућа ликвидност	-----	=	-----	1,32
	Краткорочне обавезе		366.266	
	Текућа имовина		2.174.488	
3. Општа ликвидност	-----	=	-----	5,94
	Краткорочне обавезе		366.266	

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31. ДЕЦЕМБРА 2023. ГОД.

11.3.2. Показатељи финанијске стабилности

1. Степен финанијске стабилности (дугор. финан. равнотежа)	Капитал+дуг. резервис.+ дуг обавезе +резервисања стална имовина + залихе	$\frac{4.290.731+1.185.533}{3.668.042+484.553}$	=1,32
2. Финансијска сигурност	$\frac{\text{Капитал}}{\text{Стална имовина}}$	= $\frac{4.290.731}{3.668.042}$	= 1,17
3. Учешће некретнина и опреме	$\frac{\text{Некретнина и опрема}}{\text{Пословна актива}}$	= $\frac{3.668.042}{5.842.530}$	= 0,63
4. Учешће текућих средстава у укупним средствима	$\frac{\text{Текућа имовина}}{\text{Пословна актива}}$	= $\frac{2.174.488}{5.842.530}$	= 0,37

Као што се из показатеља ликвидности види, Друштво не обезбјеђује задовољавајући степен тренутне ликвидности, на дан биланса, док је степен текуће ликвидности повољнији. Посматрано кроз коефицијент покривености краткорочних обавеза текућом имовином, обезбјеђен је задовољавајући степен опште ликвидности.

Исто тако, Друштво обезбјеђује задовољавајући степен финанијске стабилности и финансијске сигурности. Краткорочна финансијска равнотежа је успостављена уколико су краткорочна потраживања, готов новац и хартије од вриједности једнаке, или веће, од краткорочних обавеза. Тада је Друштво способно да измирује доспјеле обавезе у што краћем времену.

12. ДОГАЂАЈИ НАСТАЛИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА

Сагласно МРС-10 Потенцијални догађаји и догађаји настали после дана билансирања, односно стандарду ревизије 560- Накнадни догађаји, према расположивим информацијама, од дана биланса до дана израде овог извјештаја, није било значајних догађаја, који би утицали на пословање Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

13. СТАЛНОСТ ПОСЛОВАЊА

Према МРС1.- Презентација финансијских извјештаја руководство Друштва, код припреме финансијских извјештаја, треба да процјени способност Друштва, за наставком сталног пословања.Када је руководство , приликом процјењивања , свјестан значајне неизвјесности, која се односи на догађаје или услове , који могу изазвати значајну сумњу у способност правног лица да настави да послује по начелу сталности пословања, ове неизвјесности треба објавити. При објављивању поменуте чињенице треба објавити заједно с њом и разлоге зашто се сматра да се пословање неће наставити на бази овог начела, најмање дванаест мјесеци од дана биланса стања, стим да тај период може бити и дужи. Природа пословања и уходаност основне пословне активности Друштва, полазна су претпоставка за процјену сталности пословања.

На основу резултата и услова пословања у 2023. години , и примјене начела сталности пословања , као рачуноводствене основе од стране руководства, на основу доказа прибављених у поступку ревизије, утврдили смо, да не постоје материјално значајне неизвјесности, у вези са догађајима и условима, кији могу изазвати значајну сумњу, у способност Друштва, да настави пословање у складу са начелом сталности.

14. ПРИСТУП ОБАВЉАЊУ РЕВИЗИЈЕ

У вршењу ревизије полазили смо од чињенице да постоји објективна и законска потреба да се обави ревизија финансијских извјештаја Друштва , која представља испитивање финансијских извјештаја и одговарајућих књиговодствених и других евиденција и документације, а у циљу давања мишљења о томе да ли финансијски извјештаји објективно и истинито приказују стање средстава, обавеза, капитала и финансијског резултата пословања, те да ли су при њиховој изради поштовани Међународни рачуноводствени стандарди, Међународни стандарди финансијског извјештавања, Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске и остали прописи Републике Српске.

Ревизија коју смо обавили обезбјеђује поуздану основу за изражавање нашег мишљења.

Директор:

Нада Ђурђић, дипл.ек.

Овлашћени ревизор:

Нада Ђурђић, дипл.ек.

Д.О.О. "ПОСЛОВНИ ИНФОРМАТОР-РЕВИЗИЈА"

Михајла Пупина бр. 21. Пале

телефон/факс 057/200-610

ЈИБ: 4400432410008

ПДВ ИБ: 400432410008

е-маил: p.informator@gmail.com

www.pirevizija.com

Број: 02-33/24

Датум: 10.06.2024 године

ЈП "Водовод и канализација" а.д. Пале
Ул. Трифка Грабежа бр.9.
71420 Пале

ПРЕДМЕТ: Изјава о независности и квалификацији

У вези наше ревизије финансијских извјештаја за **ЈП "Водовод и канализација" а.д. Пале** на дан 31.12.2023.године, изјављујемо следеће:

1. Особље ангажовано на ревизији финансијских извјештаја на дан 31.12.2023.године, за **ЈП "Водовод и канализација" а.д. Пале** поштује правила Независности и Квалификација дефинисаних у Кодексу етике рачуноводствених експерата, Рачуноводствених стандарда и Стандарда ревизије.

2. Ангажовано особље је независно од власника и компанија везаних за **ЈП "Водовод и канализација" а.д. Пале**

3. Шеф ревизорског тима је Даница Вучковић, овлашћени ревизор.

Име и презиме, квалификација	Позиција	Статус у тиму за ревизију
Нада Ђурђић, дипл.ек.	овлашћени ревизор	Шеф ревизорског тима
Госпава Ђерић, дипл.ек.	овлашћени ревизор	Интерна контрола

РЕВИЗОР: ДОО "ПОСЛОВНИ ИНФОРМАТОР-РЕВИЗИЈА"

Име и презиме:

Нада Ђурђић, дипл.ек. овлашћени ревизор

Пале, јун 2024. године.

Овлашћени ревизор:

Нада Ђурђић, дипл.ек.